

การศึกษาการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน
ในรายวิชา เทคนิคการสร้างสื่อปฏิสัมพันธ์ดิจิทัล

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

A Study of learning and teaching using Creativity-based learning Model
in the course of Techniques for creating digital interaction media,
Information Technology faculty, Thepsatri Rajabhat University

ดวงพร ไม่ประเสริฐ¹

Doungporn Maiprasert

Received: 4 April 2020; Revised: 25 April 2020; Accepted: 8 May 2020

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการเรียนการสอนจากการใช้เทคนิคการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานในรายวิชาเทคนิคการสร้างสื่อปฏิสัมพันธ์ดิจิทัล 2) เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้เทคนิคการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานในรายวิชาเทคนิคการสร้างสื่อปฏิสัมพันธ์ดิจิทัล กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีมีเดีย คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาเทคนิคการสร้างสื่อปฏิสัมพันธ์ดิจิทัล จำนวน 40 คน ด้วยวิธีการสุ่มเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยประกอบด้วยเทคนิคการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานและแบบประเมินการใช้เทคนิคการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ผลวิจัยพบว่า 1) นักศึกษามีทักษะการเรียนรู้ ทำงานในการสร้างชิ้นงานและวิจัยนี้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้สนุกและเพลิดเพลิน 2) ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนการเรียนการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : สร้างสรรค์เป็นฐาน, สื่อปฏิสัมพันธ์ดิจิทัล

¹ ดร., คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี E-mail : maiprasert2517@gmail.com โทรศัพท์ 095-590-1769

ABSTRACT

This research aims to 1) study of learning and teaching using creativity-based learning Model in the course of techniques for creating digital interaction media. 2) To evaluate the students' satisfaction toward the use of Creativity-based learning Model in the course of technology for creating digital interaction media. The sample is Multimedia Technology Students, Information Technology Faculty, Thepsatri Rajabhat University. The sample has 40 students enrolled in the technology for creating digital interaction media course with random method. The instruments used in the study included creativity - based learning model and a satisfaction assessment model using creativity-based learning model. The research found that student have skills in learning, thinking, working and this research focuses on learners have fun and enjoy. 2) The result of the satisfaction assessment of the learners, Creativity-based learning Model, at the high level.

Keywords : Creativity-based, digital interaction media

บทนำ

รายวิชาเทคนิคการสร้างสื่อปฏิสัมพันธ์ดิจิทัล (วท 6004446) เป็นวิชาที่นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีมัลติมีเดียชั้นปีที่ 1 ทุกคนต้องเรียน ซึ่งเนื้อหาจะเกี่ยวข้องกับหลักการออกแบบและผลิตสื่อเชิงปฏิสัมพันธ์ในงานด้านมัลติมีเดียโดยใช้เทคนิคต่าง ๆ หลักการออกแบบการใช้งานในลักษณะของ GUI วิธีการปฏิสัมพันธ์ในระบบ และการประยุกต์ใช้งานในการติดต่อโต้ตอบกับผู้ใช้งานในรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้สคริปต์ในการควบคุม

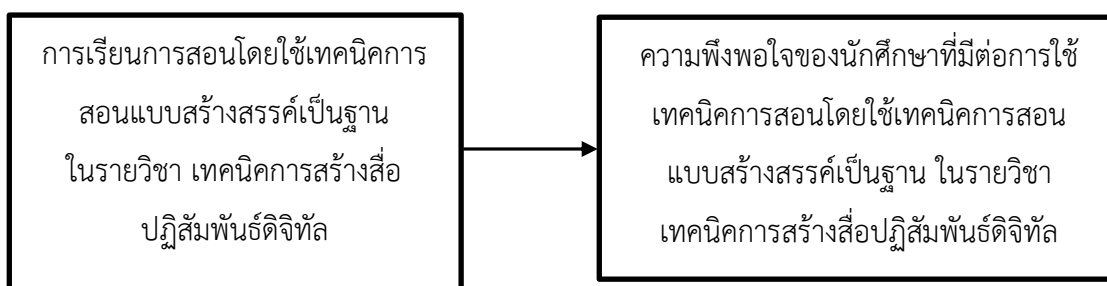
จากการเรียนการสอนในรายวิชาเทคนิคการสร้างสื่อปฏิสัมพันธ์ดิจิทัล(วท 6004446) ในช่วงแรกที่ผ่านมามีพบว่า นักศึกษายังขาดทักษะ ความรู้ ความสร้างสรรค์ในการสร้างสื่อปฏิสัมพันธ์ดิจิทัล นักศึกษายังไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนที่ดี

จากสภาพปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาเทคนิคการสร้างสื่อปฏิสัมพันธ์ดิจิทัล (วท 6004446) ใช้เทคนิคการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-based learning Model) ให้นักศึกษาได้เกิดทักษะกระบวนการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น และสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีให้กับผู้เรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเรียนรู้การสอนจากการใช้เทคนิคการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-based learning Model) ในรายวิชาเทคนิคการสร้างสื่อปฏิสัมพันธ์ดิจิทัล
2. เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้เทคนิคการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-based learning Model) ในรายวิชาเทคนิคการสร้างสื่อปฏิสัมพันธ์ดิจิทัล

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีมีัลติมีเดีย คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

กลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีมีัลติมีเดีย ชั้นปีที่ 1 หมู่เรียน 621244401 คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาเทคนิคการสร้างสื่อปฏิสัมพันธ์ดิจิทัล(วท 6004446) จำนวน 40 คน ด้วยวิธีการสุ่มเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

1. เทคนิคการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-based learning Model)
2. แบบประเมินความพึงพอใจต่อการใช้เทคนิคการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-based learning Model)
3. ศึกษาแผนการสอนในรายวิชาเทคนิคการสร้างสื่อปฏิสัมพันธ์ดิจิทัล (วท 6004446)
4. สร้างแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของการวัดและประเมินผลให้เหลือ 30 ข้อ

5. นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ โดยหาค่า IOC กำหนดคะแนนความคิดเห็น

6. ให้นักศึกษาทำแบบทดสอบที่ได้ทำไว้ก่อนเรียน

7. ประเมินผลจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน

8. ใช้เทคนิคการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-based learning Model) ในรายวิชาเทคนิคการสร้างสื่อปฏิสัมพันธ์ดิจิทัล ซึ่งรูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ประกอบด้วยกระบวนการ (Process) และบรรยากาศ ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอ และขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล

9. ให้นักศึกษาทำแบบทดสอบหลังเรียน

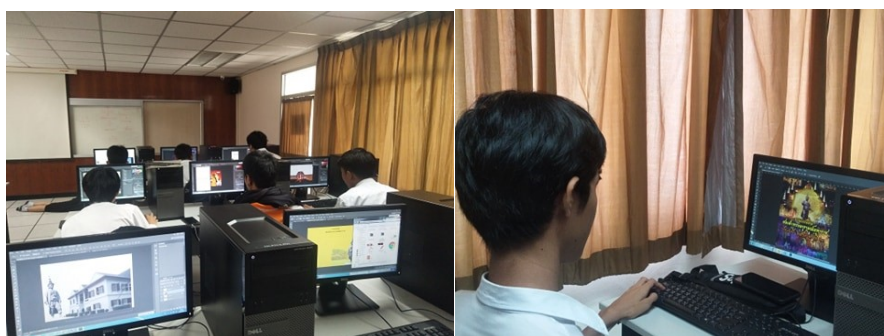
10. ประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อเทคนิคการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-based learning Model) ในรายวิชาเทคนิคการสร้างสื่อปฏิสัมพันธ์ดิจิทัล

ผลการวิจัย

ผลจากการเรียนรู้การใช้เทคนิคการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน

พฤติกรรมขณะเรียน

ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงในการออกแบบโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์งานแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราชด้วยความคิดสร้างสรรค์ ดังภาพที่ 1

ภาพประกอบที่ 1 พฤติกรรมการเรียนรู้การสร้างโปสเตอร์งานแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช
ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน

จากภาพที่ 1 พฤติกรรมที่ปรากฏ ผู้เรียนเกิดทักษะการปฏิบัติงานจริง และสามารถนำไปใช้
งานต่อได้ในการสื่อต่าง ๆ สำหรับงานด้านเทคโนโลยีมีได้ ผู้เรียนมีความเพลิดเพลิน
สนุกสนานเวลาเรียน เนื่องจากการเรียนมีการแข่งขันด้านทักษะการออกแบบโปสเตอร์งานแผ่นดิน
สมเด็จพระนารายณ์มหาราชและเกิดความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน ๆ ในลักษณะเพื่อนช่วยแนะนำเพื่อน
สร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และ ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน

ผลประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อเทคนิคการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไป (เพศ)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	33	82.5
หญิง	7	17.5
รวม	40	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้เรียนที่เรียนมีเพศชายจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 82.57 และเพศหญิง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5

เกณฑ์การประเมินค่าระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน โดยนำไปเทียบกับเกณฑ์แปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103)

- 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
- 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมาก
- 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
- 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อย
- 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 2 แบบประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน

รายละเอียด	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1.ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาข้อมูลด้วยตนเอง	4.68	0.47	มากที่สุด
2.ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้การทำงานเป็นกลุ่ม	4.68	0.47	มากที่สุด
3.การเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานมีแรงบันดาลใจในการสร้างงาน	4.17	0.38	มาก
4. การเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานมีกระบวนการในการรวบรวมข้อมูลในการสร้างงาน	4.24	0.43	มาก
5.การเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานมีกระบวนการในการแสดงผลงานที่สร้างสรรค์ขึ้น	4.37	0.49	มาก
เฉลี่ยโดยรวม	4.43	0.45	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานภาพรวมของการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานที่ค่าเฉลี่ย 4.43 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.45 ระดับความพึงพอใจอยู่ระดับมาก สำหรับการประเมิน 3 อันดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ 1) ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาข้อมูลด้วยตนเอง ที่ค่าเฉลี่ย 4.68 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47 2) ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้การทำงานเป็นกลุ่ม ที่ค่าเฉลี่ย 4.68 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47 และ 3) การเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานมีกระบวนการในการแสดงผลงานที่สร้างสรรค์ขึ้น ที่ค่าเฉลี่ย 4.37 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัย มีประเด็น 2 ประการคือ

1. สภาพการเรียนรู้การสอนโดยใช้เทคนิคการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-based learning Model) ผู้เรียนเกิดทักษะการปฏิบัติงานจริง และสามารถนำไปใช้งานต่อไปได้ในการสื่อสารต่าง ๆ สำหรับงานด้านเทคโนโลยีมีผลดีได้ ผู้เรียนมีความเพลิดเพลินสนุกสนานเวลาเรียน เนื่องจากการเรียนมีการแข่งขันด้านทักษะการออกแบบโปสเตอร์งานแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราชและเกิดความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน ๆ ในลักษณะเพื่อนช่วยแนะนำเพื่อนสร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และ ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และการเรียนการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานสอดคล้องกับ มงคล เรืองณรงค์ (2558) ที่สรุปขั้นตอนการสอนความคิดสร้างสรรค์ มีดังนี้ 1) ขั้นกระตุ้นให้เกิดการคิด 2) ขั้นตั้งปัญหารายบุคคล 3) ขั้นกิจกรรมกลุ่ม 4) ขั้นนำเสนอผลงาน 5) ขั้นประเมินผล

2. ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-based learning Model) ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ภาพรวมของการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานที่ค่าเฉลี่ย 4.43 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.45 ระดับความพึงพอใจอยู่ระดับมากที่สุด ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า จากการสอนที่เน้นการปฏิบัติให้นักศึกษาเกิดความตื่นตัว เพลิดเพลินและสนุกกับการเรียนรู้ที่ได้รับสอดคล้องกับงานวิจัยของวิริยะ ฤาชัยพาณิชย์ (2558 : 31) ว่าการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานเป็นการจัดการเรียนที่ทำให้ผู้เรียนฝึกทักษะต่าง ๆ ทั้งในทักษะการหาความรู้ ทักษะการทำงานและทักษะความคิด

ข้อเสนอแนะ

1. ควรนำเทคนิคการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-based learning Model) กับรายวิชาอื่น ๆ

2. ควรใช้เทคนิคการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานในการสอนที่นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริงในชุมชน เพื่อเป็นการพัฒนาชุมชนอีกทางหนึ่ง

3.

เอกสารอ้างอิง

เกษมณี ลาปะ และเพชรรัตน์ จงนิมิตสถาพร. (2559). การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบ สร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับผังกราฟิก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชา ส 21103 สังคมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประคอง กรรณสูต. (2535). สถิติการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.
- มงคล เรียงณรงค์. (2558). การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน(CBL)ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชา ส 21103 สังคมศึกษา 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิริยะ ฤาชัยพาณิชย์. (2558). การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน Creativity – based Learning(CBL). วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้ ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558 จาก jliwu.ac.th/countLaodJournal.php?jID=39
- อารี พันธมณี. (2543). คิดอย่างสร้างสรรค์. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: เลิฟแอนด์ ลติเพรส.
- Torrance, E. Paul. (1971). **Creative Learning and Teaching**. New York: Mead and Company.